

Goda exempel på bolagens hållbarhetsarbete

Genom de [globala målen](#) för hållbar utveckling har världens ledare förbundit sig till 17 globala mål för att uppnå tre fantastiska saker till år 2030. Att avskaffa extrem fattigdom. Att minska ojämlikheter och orättvisor i världen. Att lösa klimatkrisen. (UNDP u.å) Denna presentation lyfter fram goda exempel från Umeå kommunbolags hållbarhetsarbete som bidrar till arbetet för att nå de Globala målen.

Metod

En enkät utformades utifrån de globala målen och skickades ut till nio av kommunens 16 helägda bolag eller delägda dotterbolag. Därefter samlades svaren in genom personlig kommunikation, samt från hemsidor och årsredovisningar. Nedan presenteras ett urval av svar i form av goda exempel från åtta av bolagen: AB Bostaden, Nolia AB, Kompetensspridning i Umeå AB, Umeå Energi AB, Umeå Parkering AB (Upab), Vakin AB, Visit Umeå AB och Västerbottensmuseum AB.

De goda exempel som presenteras nedan relaterar till 12 av de 17 Globala målen för hållbar utveckling.

Resultat

Mål 1 Ingen fattigdom

1.4 Senast 2030 säkerställa att alla män och kvinnor, i synnerhet de fattiga och de utsatta, har lika rätt till ekonomiska resurser, tillgång till grundläggande tjänster, möjlighet att äga och kontrollera mark och andra former av egendom samt tillgång till arv, naturresurser, lämplig ny teknik och finansiella tjänster, inklusive mikrokrediter.

AB Bostaden

”-Vi har cirka 300 (bostads)kontrakt för socialtjänstens räkning, så kallade sociala kontrakt. Vår väl förankrade värdegrund om allas lika värde måste vi ha i ryggraden om vi ska skapa förutsättningar för att alla ska kunna bo och leva i Umeå.” (AB Bostaden 2016)

Västerbottens museum

Västerbottens museums verksamhet är tillgänglig för alla besökare, utan entréavgift, för att främja alla människors lika möjlighet att ta del av kultur. (Personlig kommunikation Nilsson, A 2017)

Mål 3 Hälsa och välbefinnande

Mål 14 Hav och marina resurser

3.9 Till 2030 väsentligt minska antalet döds- och sjukdomsfall till följd av skadliga kemikalier samt föroreningar och kontaminering av luft, vatten och mark.

14.1 Till 2025 förebygga och avsevärt minska alla slags föroreningar i havet, i synnerhet från landbaserad verksamhet, inklusive marint skräp och tillförsel av näringsämnen.

AB Bostaden

Bostaden jobbar med att minska förekomst av kemikalier i inköpta material genom att:

- Byta alla kvicksilverlampor till alternativ utan kvicksilver
- Arbeta för att nya lekplatser ska vara fria från gifter som kan påverka barn
- Se till att alla nya golvmattor är fria från ftalater

(AB Bostaden 2015)

Nolia

Nolia har minskat sin totala körsträcka för tjänsteresor med 59 procent 2014-2016:

	2014	2015	2016
Km totalt	69750	29220	28830

Nolias personal har tillgång till företagsbusskort och har gått över till molnbaserad växel vilket medför ännu en ökad del resfria möten. (Personlig kommunikation Dahlberg, J 2017)

Upab

Upab har som mål att enbart ha miljöbilar och sa öka sin bilflotta med en elbil per år 2018 och 2019. 2019 planerar de att ha totalt 5 elbilar. (Personlig kommunikation Sanden, F. 2017)

3.4 Till 2030 genom förebyggande insatser och behandling minska det antal människor som dör i förtid av icke smittsamma sjukdomar med en tredjedel samt främja psykisk hälsa och välbefinnande.
3.5 Stärka insatserna för att förebygga och behandla drogmissbruk, inklusive narkotikamissbruk och skadligt alkoholbruk.
3.6 Till 2020 halvera antalet dödsfall och skador i trafikolyckor i världen.

Västerbottens museum

Västerbottens museums uteområde är tillgängligt för besök året runt, dag och natt, för invånare och besökare i staden. Området besöks av tusentals människor varje år för promenader, återhämtning och kontemplation. (Personlig kommunikation Nilsson, A 2017)

Umeå Energi

Umeå Energi arbetar med hantering drogproblem på arbetsplatsen: "Våra arbetsplatser ska vara trygga, säkra och fria från alkohol och droger." (Umeå Energi u.å)

Upab

Ett sätt att jobba med säkerhet i trafiken kan vara att införa alkoholås i tjänstebilar. Upab är ett gott exempel då 100% av deras tjänstebilar har alkoholås.
(Personlig kommunikation Sanden, F. 2017)

Mål 5 jämställdhet

5.1 Avskaffa alla former av diskriminering av alla kvinnor och flickor överallt.
5.5 Tillförsäkra kvinnor fullt och faktiskt deltagande och lika möjligheter till ledarskap på alla beslutsnivåer i det politiska, ekonomiska och offentliga livet.

Kompetensspridning i Umeå

På kompetensspridning i Umeå går personalen en jämställdhetsutbildning och företaget har en jämställdhetsplan. När konsulter och föreläsare anställs jobbar de för att det ska vara 50 procent kvinnor och 50 procent män. De jobbar också med att stötta kvinnliga företagare och kvinnor i ledande positioner och driver bland annat ett event som heter Women with impact.
(Personlig kommunikation Wiklund Lindström, S. 2017)

Nolia

Nolia föregår med gott exempel då fördelningen mellan antal män och kvinnor är helt jämn i styrelsen och i ledningsgruppen är 57 procent kvinnor under 2017.
(Personlig kommunikation Dahlberg, J 2017)

Umeå Energi

”Energibranschen har traditionellt varit mansdominerad och arbetar nu aktivt för att förändra obalansen, så även vi, samtidigt som vi konstaterar att mycket arbete återstår. Trots många års satsningar är bara drygt 28 procent av våra medarbetare kvinnor. På ledningsnivå har vi kommit längre. Vi har en hög andel kvinnliga chefer och fyra av nio medlemmar i koncernledningen är kvinnor.”

(Umeå Energi 2016)

Västerbottens museum

Västerbottens museum arbetar medvetet med jämställdhet i sin verksamhet och personalsammansättning, och tar hänsyn till jämställd representation i arrangemang och aktiviteter.

(Personlig kommunikation Nilsson, A 2017)

Mål 7 Hållbar energi

- 7.1 Senast 2030 säkerställa allmän tillgång till ekonomiskt överkomliga, tillförlitliga och moderna energitjänster.
- 7.2 Till 2030 väsentligen öka andelen förnybar energi i den globala energimixen.
- 7.3 Till 2030 fördubbla den globala förbättringstakten vad gäller energieffektivitet.

AB Bostaden

Bostaden producerar elenergi genom de fem vindkraftverk som de äger. Vindkraftverken genererar hälften av all den fastighetsel som bolaget använder. Det är rätt unikt för ett så stort bolag i allmännyttans tjänst. I Hållbara Ålidhem finns också solcellsanläggningar som producerar hälften av den el som används i området. (AB Bostaden 2016)

Umeå Energi

Umeå energi är kommun bolagens stora energiproducent och har en ökande produktion av elenergi som kommer från 100% förnybara källor. (Umeå Energi 2016)

Upab

Även Upab har en mindre produktion av elenergi via solceller. (Personlig kommunikation Sanden, F. 2017)

	Umeå energi	AB Bostaden	Upab
Total elproduktion 2015	1 385 000 000 kwh	24 300 000 kwh* (vind och sol energi)	2 kwh (sol energi)

(Umeå Energi 2016, Bostaden 2016, personlig kommunikation Sanden, F. 2017)

Detta kan jämföras med en normal elförbrukning för en villa som ligger på ca 5000 kWh per år.

Västerbottens museum

Västerbottens museum har under senaste åren, och fortsatt kommande år, fokus på att minska energiförbrukningen i verksamhetens alla delar. Energikrävande system är utbytt och byts ut löpande till effektiva och mer hållbara lösningar. (Personlig kommunikation Nilsson, A 2017)

Mål 8 anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

Mål 9 hållbar industri innovationer och infra struktur

8.4 Fram till 2030 successivt förbättra den globala resurseffektiviteten i konsumtionen och produktionen samt sträva efter att bryta sambandet mellan ekonomisk tillväxt och miljöförstöring, i enlighet med det tioåriga ramverket för hållbar konsumtion och produktion, med de utvecklade länderna i täten.

9.4 Till 2030 rusta upp infrastrukturen och anpassa industrin för att göra dem hållbara, med effektivare resursanvändning och fler rena och miljövänliga tekniker och industriprocesser. Alla länder vidtar åtgärder i enlighet med sina respektive förutsättningar.

9.5 Förbättra den vetenskapliga forskningen och industrisektorernas tekniska kapacitet i alla länder, i synnerhet utvecklingsländerna, bland annat genom att till 2030 uppmuntra innovation och väsentligt öka det antal personer som arbetar med forskning och utveckling per 1 miljon människor liksom de offentliga och privata utgifterna för forskning och utveckling.

AB Bostaden, Umeå Energi och Vakin

Investeringar i miljöforsknings och miljöutvecklingsprojekt, samt Eco-innovations projekt:

	Bostaden	Umeå Energi	Vakin (Umeva)
2014	980 000 kr	3 774 000 kr	500 000 kr

(Umeå kommun 2015)

AB Bostaden

Under 2017 investerar Bostadens 1 370 000 kr i miljöutvecklingsprojekt. (Personlig kommunikation Söderström, R. 2017)

Kompetensspridning i Umeå

”Kompetensspridning i Umeå är övertygade om att ny innovation, ökad export och ökat internationellt samarbete är livsviktiga komponenter för att uppnå de globala målen.

Kompetensspridning jobbar inom flera projekt för att dagligen synliggöra Norra Sverige (med fokus på Umeå, Skellefteå, Örnsköldsvik och Västerbotten) och vår kompetens inom grön teknik, ren energi och hållbara lösningar som kan bidra till en hållbar tillväxt och minskade klimatproblem. Vi jobbar för att få ut våra bolag på en internationell marknad för att vi är övertygade om att våra bolag kan bidra till att uppnå de globala målen.”

Bland annat så delar kompetensspridning ut pengar tillsammans med länsstyrelsen till företag med Eco-innovations projekts. Prognosen för 2017 är utdelning av 1 miljon kronor. (Personlig kommunikation Wiklund Lindström, S. 2017)

Umeå Energi

Umeå Energi har minskat det egna utsläppet av luftföroreningar i form av NO_x, SO₂ och stoft med 28% under 2014-2016:

2014	2015	2016
149 800 kg	120 900 kg	107 800 kg

(Umeå Energi 2016)

Mål 10 minskad ojämlikhet

10.2 Till 2030 möjliggöra och verka för att alla människor, oavsett ålder, kön, funktionsnedsättning, ras, etnicitet, ursprung, religion eller ekonomisk eller annan ställning, blir inkluderade i det sociala, ekonomiska och politiska livet.

AB Bostaden

Bostaden sätter stor vikt vid alla människors lika värde och har en positiv tro på människors vilja och förmåga, oavsett bakgrund, ursprung, kön eller förutsättningar. 2016 deltog Bostaden i Umeå Pride och klädde Moritzska gården i regnbågens färger. (Bostaden 2016)

”För att få en mångfald av människor att söka arbete hos Bostaden är det viktigt hur man uttrycker sig i platsannonserna.

– Det är viktigt att lägga upp strategier för språk- och bildval så att vi öppnar upp för människor att vilja söka jobben. Hos Bostaden ska både hyresgäster och medarbetare känna stolthet, trygghet och gemenskap. Mångfald stimulerar positiv utveckling.“

(Bostaden 2016)

Kompetensspridning i Umeå

Kompetensspridning stöttar projekt som handlar om mångfald bland entreprenörer samt stöttar kvinnor i ledande positioner. (Personlig kommunikation Wiklund Lindström, S. 2017)

Umeå Energi

”Vi ser olikheter som en tillgång - att arbeta med mångfald stärker vår kompetens och därmed vår konkurrenskraft.” (Umeå Energi u.å)

”Vi arbetar för att attrahera en väsentligt bredare grupp än tidigare, både som kunder och möjliga medarbetare till oss.” (Umeå Energi 2016)

Västerbottens museum

Västerbottens museum har ett långtgående arbete med tillgänglighet och inkludering i verksamheten oavsett ålder, kön, funktionsvariation, ursprung och ekonomi. Museet erbjuder program för syn- och hörselnedsatta och arrangerar program och aktiviteter tillsammans med minoriteter. (Personlig kommunikation Nilsson, A 2017)

Mål 12 hållbar konsumtion och produktion

12.2 Senast 2030 uppnå en hållbar förvaltning och ett effektivt nyttjande av naturresurser.
12.6 Uppmuntra företag, särskilt stora och multinationella företag, att införa hållbara metoder och att integrera hållbarhetsinformation i sin rapporteringscykel.

Nolia

Nolia samarbetar med Kummin restaurang som är KRAV-märkt och kör elbilar till 100%. (Personlig kommunikation Dahlberg, J 2017)

Kompetensspridning i Umeå

Kompetensspridning köper i förstahand lokal mat. (Personlig kommunikation Wiklund Lindström, S. 2017)

Visit Umeå

Visit Umeå har riktlinjer för hållbara matinköp och bland annat ekologiskt kaffe. (Personlig kommunikation Hed Vall, G. 2017)

Umeå Energi och Vakin

Umeå Energi och Vakin har båda miljöstrategicertifieringen ISO 14001, och arbetsmiljöcertifieringen OH-SAS 181001. (Umeå Kommun 2015)

Västerbottens museum

Västerbottens museums butik prioriterar hållbarhet i produktion och konsumtion i sitt utbud, liksom museets kafé använder lokala producenter och tillverkar det mesta på plats. Butiken är i första hand återförsäljare till hantverksmässigt framställda produkter. (Personlig kommunikation Nilsson, A 2017)

Mål 13 bekämpa klimatförändringen

13.2 Integrera klimatåtgärder i politik, strategier och planering på nationell nivå.

Umeå Energi

Umeå Energi har som mål att bli klimat neutrala 2018. (Umeå Energi 2016)

Visit Umeå och Umeå Energi

Visit Umeå och Umeå Energi klimat kompenserar tjänstresor. (Personlig kommunikation Hed Vall, G. 2017, Umeå Energi 2016)

Mål 15 ekosystem och biologisk mångfald

15.a Mobilisera och väsentligt öka de finansiella resurserna från alla källor för att bevara och hållbart nyttja den biologiska mångfalden och ekosystemen.

15.b Mobilisera betydande resurser från alla källor och på alla nivåer för att finansiera hållbart brukande av skogar och ge utvecklingsländerna lämpliga incitament att utveckla ett sådant bruk, inklusive för bevarande och återbeskogning.

Kompetensspridning i Umeå

Kompetensspridning satsar på hållbara mässmontrar med fokus på att välja miljövänliga material och minera det material som används. (Personlig kommunikation Wiklund Lindström, S. 2017)

Västerbottens museum

Västerbottens museum arbetar med upplysning kring kulturarv och kulturmiljö, och uppmuntrar till aktivt underhåll av landskapet för att främja biologisk mångfald. (Personlig kommunikation Nilsson, A 2017)

Mål 17 genomförande och globalt partnerskap

17.16 Stärka det globala partnerskapet för hållbar utveckling och komplettera det med partnerskap mellan flera parter som mobiliserar och utbyter kunskap, expertis, teknik och finansiella resurser, för att bidra till att målen för hållbar utveckling nås i alla länder, i synnerhet utvecklingsländer.
17.17 Uppmuntra och främja effektiva offentliga och offentlig-privata partnerskap samt partnerskap inom det civila samhället vilka bygger på erfarenheterna från andra partnerskap och deras finansieringsstrategier.

AB Bostaden

2016 har bostaden klädboxar på 18 platser genom ett samarbete med Myrorna för att utöka fastighetsnära textilåtervinning. (AB Bostaden 2016)

”I september 2016 startade Bostaden upp ett samarbete med Riksbyggen; Klimatskolan. Klimatskolan är ett projekt som Riksbyggen har haft sedan tidigare, de bjöd in Bostaden i projektet och nu har de ett samarbete för sina hyresgäster och medlemmar.

– Under Klimatskolan bjöd vi in till studiebesök på exempelvis Dåva kraftvärmeverk, Gimonäs återvinningscentral, Hållbara Ålidhem och andra intressanta ställen som arbetar konkret med hållbarhet för att informera och öka intresset för hållbarhetsfrågor.” (Bostaden 2016)

”– Bostaden arbetar mycket med social hållbarhet i sina sponsringssamarbeten, att skapa lika möjligheter för alla. Ett exempel är ett integrationsprojekt där Bostaden tillsammans med Umeå FC och Guif gett ensamkommande flyktingungdomar möjligheten att träna fotboll i Ålidhemshallen.” (Bostaden 2016)

Kompetensspridning i Umeå

Kompetensspridnings företagside går ut på att jobba med just samverkan.

”Kompetensspridning jobbar kontinuerligt för att utöka det internationella samarbetet och för att bygga partnerskap. Vi gör detta för att vi vill sprida kompetens kring grön teknik, ren energi och hållbara lösningar. Vi vill också samarbeta för innovationsutveckling samt öka synligheten för våra företag på den internationella marknaden.” (Personlig kommunikation Wiklund Lindström, S. 2017)

Nolia

Nolia har samarbete med exempelvis Krav-certifierade Kummin restaurang som kör elbilar till 100% och koordinerar Väster- & Norrbottens hållbarhetsveckor. (Personlig kommunikation Dahlberg, J 2017)

Umeå Energi

Umeå Energi är bland annat med i samarbetena RUGGEDISED, Hållbara ålidhem och sponsrar föreningars hållbara insatser. De samarbetar även med SLU kring forskning om alger som ger en energirik biomassa och kan användas för att framställa bland annat biodiesel. (Green Umeå 2017, Umeå Enerbi u.å b,c,d)

Upab

Upab är med i kommunkoncernens samverkansforum, samt EU-projekt så som RUGGEDISED och den CO2-snåla platsen. (Personlig kommunikation Sanden, F. 2017)

Vakin

Vakin har ett samarbete med Xian i Kina. Det är ”Ett projekt som syftar till att utbyta kunskaper om hur vi tillsammans kan utveckla långsiktigt hållbara miljösystem och engagera medborgarna för att skapa en god livsmiljö.” (Vakin 2016)

Visit Umeå

”Vi jobbar med att uppmuntra våra medlemmar i besöksnäringen att lägga större fokus på hållbarhetsfrågor. Vi tar alltid upp frågan när vi jobbar med nya möten och konferenser som potentiellt skulle kunna förläggas i Umeå. Vi ställer alltid frågan vilka hållbarhetskrav beställaren har för att visa på efterfrågan för våra medlemmar i besöksnäringen. Vi premierar besöksnäringens företag med en hållbar profil genom att marknadsföra dem mer och ha dem som goda exempel. Vid utvärdering av evenemang där vi är samarbetspartner ställer vi ett flertal frågor gällande arrangörens hållbarhetsarbete. Detta för att belysa och göra arrangören uppmärksam på dessa frågor och förhoppningsvis få dem att lägga större fokus vid dem vid kommande evenemang. När vi själva står som arrangörer ex Umeå Fashion Week har vi alltid hållbarhet med som en del av temat och programmet.” (Personlig kommunikation Hed Vall, G. 2017)

Enkätens frågor och urval

Enkäten som låg till grund för undersökningen innehöll inga frågor direkt relaterade till Mål 2 Ingen hunger, Mål 4 God utbildning för alla och Mål 16 Fredliga och inkluderande samhällen, då dessa målformuleringar exempelvis riktar sig till styrning på nationell och internationell nivå och således är mindre relevanta för bolagen. Många av de exempel som presenteras främjar dock flera globala mål, men presenteras under det mål som exemplet har starkast koppling till. På grund av detta presenteras inga exempel på Mål 11 Hållbara städer och samhällen. Inga svar inkom kring Mål 4 Rent vatten och sanitet, men även detta mål kan främjas av exempel som lyfts fram under andra mål.

Länk till Globala målen: www.globalamalen.se

Referenslista

Bostaden (2015) Årsredovisning 2015. [PDF] Tillgänglig:

http://www.bostaden.umea.se/Sve/PDF/Ekonomi/Bostaden_%C3%85R2015_LR.pdf

Bostaden (2016) Årsredovisning 2016. [PDF] Tillgänglig:

https://www.bostaden.umea.se/Sve/PDF/Ekonomi/BOST_A%CC%8AR2016-ALL-LR.pdf

Green Umeå (2017) Universitetsstaden Umeå "Smart City". [webbsida] Uppdaterad 2017.07.06
Hämtad 2017.10.03 Från:

<http://www.umea.se/greenumea/omgreenumea/ruggedised.4.bbe8f6615aa7d6e9b7f012.html>

Umeå Energi (2016) 2016 Hållbarhets- och årsredovisning. [PDF] Tillgänglig:

<http://www.umeaenergi.se/-/media/Files/Milj%C3%B6/umea-energi-hallbarhetsredovisning-2016.pdf?la=sv-SE&hash=204BF31AEEB97895C1307EE61D1B1ACDD4C3E9A>

Umeå Energi (u.å a) Hållbarhets- och årsredovisningen visar vår helhetssyn på hållbar utveckling.
[webbsida] Hämtad 2017.10.12 från:

<http://www.umeaenergi.se/om-oss/hallbar-framtid/hallbarhetsredovisning>

Umeå Energi (u.å b) Vi sponsrar hållbara insatser inom miljö, kultur och socialt engagemang.
[webbsida] Hämtad 2017.10.03 Från:

<http://www.umeaenergi.se/om-oss/sponsring/hallbar-sponsring>

Umeå Energi (u.å c) Forskning och utveckling spelar en viktig roll i vårt arbete för en hållbar framtid.
[webbsida] Hämtad 2017.10.03 Från:

<http://www.umeaenergi.se/om-oss/hallbar-framtid/forskning>

Umeå Energi (u.å d) Introduktion Hållbara Ålidhem. [webbsida] Hämtad 2017.10.03 Från:

<http://www.umeaenergi.se/om-oss/hallbara-alidhem/introduktion-hallbara-alidhem>

Umeå Kommun (2015) EGCA 2017 Umeå Sweden 12. Integrated environmental management. [PDF]
Tillgänglig:

<http://www.intranet.umea.se/dokumentochstyrning/kommunovergripandeovrigt/ansokantillmiljohuvudstad2018/ansokantillmiljohuvudstad2017.4.4284b2db149aadabe4010d49.html>

UNDP (u.å) Globala målen. [webbsida] Hämtad 2017.10.02 Från:

<http://www.globalamalen.se/>

Vakin (2016) Vi arbetar aktivt för att inspirera samhället. [webbsida] Hämtad 2017.10.02 från:

<http://vakin.se/omoss/engagemang.4.16f6133114e3fb40885318ae.html>

Personlig kommunikation

Dahlberg, Jonas 2017.09.18 Affärsområdeschef Nolia

Hed Vall, Gabriella 2017.09.14 Evenemangsansvarig Visit Umeå

Nilsson, Anneli 2017. 10.12 Administrativ chef Västerbottens museum

Sanden, Frida 2017. 09.21 Hållbarhetschef Upab

Söderström, Royne 2017.10.16 Hållbarhetsstrateg AB Bostaden

Wiklund Lindström, Susanne 2017.09.18 Projektledare Kompetensspridning i Umeå